

ادامه روند مثبت در بورس

بورس اوراق بهادار تهران دیروز شاهد رشد شاخص بهربری پتروشیمی هاو برخی از فلزی ها بود. معامله گران بازار سرمایه دیروز بیش از سه میلیارد سهم و اوراق مالی در بورس و ۸۴۱ میلیون سهم و اوراق مالی در فرابورس معامله کردند.

به گزارش ایسنا، دیروز شاخص کل بازده نقدی و قیمتی بورس اوراق بهادار تهران بیش از ۱۰۰۰ واحد رشد کرد و توانست تا تراز ۱۸۳ هزار و ۲۱۲ واحدی بالا برود. همچنین شاخص کل هم وزن ۱۹۲ واحد افزایش یافت و به رقم ۲۸ هزار و ۶۷۴ واحدی رسید.

شاخص آزاد شناور نیز با رشد ۱۰۹۲ واحد تا تراز ۱۹۳ هزار و ۴۰۴ واحدی افزایش یافت و شاخص بازار اول و بازار دوم هر یک به ترتیب ۶۵۶ و ۲۳۸۲ واحد رشد کرد.

دیروز شرکت هایی در گروه فلزی، پتروشیمی و بانکی بیشترین تاثیر مثبت را روی شاخص های بازار داشته اند که از جمله آن می توان به فولاد مبارک اصفهان، صنایع پتروشیمی خلیج فارس، گروه مدیریت سرمایه گذاری امید، سرمایه گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تامین و بانک تجارت اشاره کرد. بیشترین تاثیر مثبت را فولاد مبارک اصفهان با تاثیر ۱۲۲ واحد روی شاخص داشت. از طرف دیگر گروه مینا پتروشیمی جم و پالایش نفت تبریز نیز هر یک به ترتیب ۳۹۰۴ و ۲۳ واحد تاثیر منفی روی نماگرهای بازار داشتند.

در گروه فلزات اساسی بیشتر سهم ها رشد کمتر از یک درصد را تجربه کرده اند و تعدادی از نمادهای این گروه نیز کمتر از دو درصد افت قیمت را دیدند. در این گروه ۹۷ میلیون سهم به ارزش بیش از ۵۸ میلیارد تومان مورد دادوستد قرار گرفت همچنین دیروز بانکی ها جز گروهی بود که بیشترین ارزش معاملات را به خود اختصاص داد. در این گروه بیش از ۱۷۰ میلیارد تومان سهم به حجم حدود یک میلیارد مورد دادوستد قرار گرفت. همچنین خودروبی ها و فلزات اساسی دیگر گروه هایی بودند که پس از بانکی ها ارزش بالایی را به خود اختصاص دادند.

در گروه محصولات شیمیایی نیز اغلب سهم ها کمتر از ۱۵ درصد نوسان قیمت را تجربه کردند و محدود نمادهایی از جمله تولیدات پتروشیمی قاعد بصیر که در به تازگی در بازار دوم فرابورس ایران پذیرفته شده است، توانستند بیش از چهار درصد رشد قیمت را تجربه کنند.

علاوه بر این در گروه استخراج کالاهای فلزی نیز شاهد رشد آرام قیمت ها بوده ایم؛ به طوری که در تعدادی از سهم های این گروه قیمت ها کمتر از دو درصد رشد داشته است. ارزش معاملات بورس تهران دیروز به رقم ۸۷۴ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات ۲۰۳ میلیارد تومان را تجربه کرد. تعداد معاملات این بازار از رقم ۱۸۰ هزار نوبت فراتر رفت.

مطالبات از وزیر جدید صمت
مشکلات مربوط به صادرات
محصولات غیر نفتی رفع شود

عضو هیات مدیره انجمن فولاد، رفع مشکلات صادرات محصولات غیر نفتی و بازنگری در قوانین مربوط به عرضه محصولات در بورس را به عنوان مواردی که وزارت صمت در دوره جدید باید به آنها رسیدگی کند، برشمرد.

سیدرضا شهرستانی گفت با توجه به کاهش فروش نفت در اثر اعمال تحریم های آمریکا، یکی از راهکارهای جبران این وضعیت، توسعه صادرات محصولات جایگزین نفت است.

عضو هیات مدیره انجمن فولاد مشکلات صادرات را ناشی از دو عامل خارجی و داخلی دانسته و گفت: تحریم ها به عنوان یک عامل خارجی، علاوه بر کاهش صادرات ایران باعث شده برخی خریداران تلاش کنند اجناس را از ران تر از قیمت واقعی آن تهیه کنند.

شهرستانی افزود: افزایش نرخ ارز نیز به عنوان یک عامل داخلی باعث شده قیمت فولاد بیش از ۱۰۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کند که این عامل نیز اثر منفی بر صادرات داشته است.

عضو هیات مدیره انجمن فولاد پیمان سپاری ارزی را نیز از دیگر عوامل کاهش صادرات عنوان کرد؛ چرا که اجرای این قانون باعث شده خیلی از صادرکنندگان صادرات خود را به کشورهای همسایه همچون عراق و افغانستان متوقف کنند.

رئیس سازمان خصوصی مطرح کرد؛

خصوصی سازی زیر سایه اتهام

تقدم آزادسازی
بر خصوصی سازی

فهرست بلند بنگاه های اقتصادی دولتی که در نوبت واگذاری به بخشی خصوصی قرار دارند شامل ۶۳۰ بنگاه می شود. میر علی اشرف عبدالله پوری حسینی با اشاره به این که بعضی از بنگاه های دولتی و هم دولت تمام شد» واگذاری به اصلاح ساختار نیاز دارند، اظهار کرد: شرکت های توزیع برق، تولید برق، آب و گاز از این شرکت ها هستند که از دولت یارانه می گیرند و امکان واگذاری مالکیتی شان وجود ندارد و از ۶۳۰ بنگاهی که در فهرست واگذاری داریم ۲۰۰ بنگاه از همین نوع است. اشاره رئیس سازمان خصوصی به عدم امکان واگذاری شرکت های توزیع برق، نیروگاه ها در حقیقت تاکید بر اصل تقدم آزادسازی اقتصادی بر خصوصی است. هر چند که اوسعی کرده با اشاره ای گذار از کنار این موضوع عبور کند اما این نکته از آن رو واجد اهمیت است که بدانیم اکثر بنگاه های فعال در حوزه انرژی در کشور مان به دلیل قیمت گذاری دستوری محصولات و یا خدمات آنها زیان ده هستند. واگذاری بنگاه های دولتی به بخش خصوصی در حالی که در مورد نرخ محصولات و خدمات آنها آزادسازی اعمال نشده در حقیقت تکرار تجربه تلخ واگذاری نیروگاه های تولید برق به بخش خصوصی است. محمد پارسا، رییس سابق سندیکای صنعت

برق در تشریح دلایل عدم رونق نیروگاه داری در کشور مان می گوید: «ابتدا قرار بر این بود که قیمت ها از آزادسازی و سپس خصوصی سازی انجام شود. متأسفانه کار به صورت برعکس پیش رفت. هنوز قیمت ها از آزاد نشده بود که با شروع واگذاری ها این امر هم به ضرر بخش خصوصی و هم دولت تمام شد.» سخنان پارسا در خصوص واقعی نبودن قیمت برق در ایران، اشاره به مشکلی ریشه دار در صنعت برق دارد که حالا با انباشت بدهی های دولت به این بخش در حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان شده است. بدهی هایی که وزارت نیرو به دلیل تثبیت سال به سال بهای برق تا کنون قادر به بازپرداخت آن به بخش خصوصی نشده است. پیام باقری، نایب رییس هیات مدیره سندیکای صنعت برق در مورد شرایط اقتصادی صنعت برق می گوید: «در طول سال های پس از خصوصی سازی نه در دولت قبل و نه در دولت فعلی هیچ اقدامی برای نزدیک شدن نرخ تکلیفی برق به بهای تمام شده انجام نگرفت. وزارت نیرو در طول این سال ها برق را با نرخ مصوب مجلس شورای اسلامی از بخش خصوصی تولیدکننده برق می خرید اما به التفاوت آن را به نیروگاه داران پرداخت نمی کرد. در نتیجه این رویکرد دو اتفاق برای صنعت برق افتاد. اولین اتفاق، ضربه به اقتصاد برق و دومین پیامد از بین رفتن فرصت سرمایه گذاری در این بخش

واگذاری بنگاه های دولتی
به بخش خصوصی در حالی
که در مورد نرخ محصولات
و خدمات آنها آزادسازی
اعمال نشده در حقیقت
تکرار تجربه تلخ واگذاری
نیروگاه های تولید برق به
بخش خصوصی است

بود». در حقیقت باید گفت یکی از موانع اصلی در واگذاری برخی بنگاه های دولتی عدم توجه به لزوم آزادسازی

اقتصادی است.

مافیای پشت ماجراست

گذشته از موضوع آزادسازی اما می توان به موانع دیگری که پیش روی خصوصی سازی واقعی وجود دارد، هم اشاره کرد. فضا سازی در برابر برخی واگذاری ها با استفاده تبلیغاتی از برخی ناکامی ها در واگذاری های گذشته یکی از مشکلات است. پوری حسینی با اشاره به اینکه گفته می شود خصوصی سازی با افزایش بیکاری همراه بوده است، تاکید کرد: مگر در کل شرکت های دولتی که قرار است واگذار شوند چند نفر کار می کنند؟ بسیاری از نهادهای اجرایی مثل صدا و سیما و وزارتخانه ها که دولتی هستند واگذار نمی شوند. در آن ها به که واگذار می شوند ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار نفر کار می کنند، چرا صدای این عده

از ۸۰ میلیون نفر بلندتر است؟ معلوم است که یک جای کار می لنگد. رئیس سازمان خصوصی سازی اظهار کرد: از آنجا که مخابرات به بخش خصوصی واقعی واگذار نشده در پنج سالی که در سازمان خصوصی سازی فعالیت کردم هیچ شکایتی در آن مورد صورت نگرفته ولی برای شرکت هایی مانند آلومینیوم المهدی که به بخش خصوصی واقعی واگذار شده هر بار از ماشکایت می کنند که این نشان می دهد مقاومت ها در برابر خصوصی سازی واقعی وجود دارد. او البته در ادامه می گوید: از موانع دیگر واگذاری این است که بخش خصوصی ما هنوز توانمند نیست و نمی تواند از عهده خرید برخی از بنگاه ها بر آید که باید از آنها حمایت شود. وی ادامه داد: البته نباید مردم را ترساند بلکه باید گفت که واگذاری شرکت ها و بنگاه ها باعث افزایش سطح اشتغال شده و به علت خصوصی سازی اشتغال کم نشده است.

تجربه تلخ گذشته از چهره وست؟

موضوع مهم دیگری همواره در مورد خصوصی سازی در اقتصاد ایران مطرح بوده، واگذاری غیر اصولی برخی بنگاه های اقتصادی زبان ده به بخش غیر دولتی (و نه لزوماً بخش خصوصی) با توجیهاتی نظیر رد دیون دولتی است. موضوعی که پای برخی نهادها و دستگاه های عمومی نظیر تامین اجتماعی را به بنگاه داری باز کرد. از سوی واگذاری بنگاه های زبان ده و در آستانه ورشکستی که عمدتاً با چشم طمع به دارایی های آنها انجام پذیرفت به تشدید بحران هایی نظیر بیکاری یا تبعات حاد اقتصادی انجامید.

رئیس سازمان خصوصی سازی در مورد کیفیت واگذاری ها تا پیش از دولت یازدهم گفت: «تا ابتدای کار دولت یازدهم طبق برآورده ۱۸ درصد واگذاری ها به بخش خصوصی واقعی رسید ولی از نیمه دوم سال ۱۳۹۲ تا انتهای دولت یازدهم واگذاری به بخش خصوصی به ۶۷ درصد رسید، اما در دولت دوازدهم میزان مشارکت بخش خصوصی در واگذاری ها به ۱۰۰ درصد رسید». در همین حال اما امروز قرار گرفتن نام برخی بنگاه های اقتصادی نظیر پالایشگاه شازند در فهرست واگذاری ها زمینه های نگرانی برخی مسئولین و کارشناسان اقتصادی را فراهم آورده است. علی ابراهیمی نماینده مردم شازند در مجلس شورای اسلامی از جمله مخالفان واگذاری

رئیس سازمان

خصوصی سازی: از آنجا که
مخابرات به بخش خصوصی
واقعی واگذار نشده در
پنج سالی که در سازمان
خصوصی سازی فعالیت
کردم هیچ شکایتی در آن
مورد صورت نگرفته ولی
برای شرکت هایی مانند
آلومینیوم المهدی که به
بخش خصوصی واقعی
واگذار شده هر بار از ما
شکایت می کنند

پالایشگاه امام خمینی شازند است او معتقد است: «اقداماتی که در راستای اجرای اصل ۴۴ صورت گرفته باید تمام ملاحظات مورد توجه قرار می گرفت. مادر کشور خصوصاً در استان مرکزی تجربه خوبی در خصوص واگذاری نداریم. متأسفانه دقتی در این زمینه صورت نگرفته است. از صنایع مادر و بزرگ که در استان مرکزی که بنام و مطرح بودند، اکنون به بن بست رسیده اند. در خصوص پالایشگاه امام خمینی شازند به دلایل دیگری مخالفت دارم. از یک سو این پالایشگاه جزو مدرن ترین پالایشگاه های کشور است و محصولات خاص و استراتژیکی تولید می کند. با شرایطی که ایران در منطقه دارد و بیشتر تحت فشار تحریم ها قرار دارد این اختیار نباید از حوزه حاکمیت خارج شود. از سوی دیگر زمانی که صحبت از واگذاری به میان می آید اهلیت تحویل گیرنده شرط است. در صورتی که در کشور فعال حوزه نفت که با روابط بین الملل ارتباط داشته باشد و یک شرکت خصوصی واقعی باشد، سراغ نداریم. معمولاً واگذاری پالایشگاه در قالب واگذاری به سهام عدالت است که در آخر به دولت وصل می شود که تنها مدیریت آن را ندکی دچار چالش می کند و از حیطة نظارت خارج می شود. عملاً در پالایشگاه صحبت درباره واگذاری به بخش خصوصی نیست، بلکه جابه جایی سهام است که متأسفانه هیچ نقشی در ورود بخش خصوصی ندارد ضمن اینکه تأکید می کنم که بخش خصوصی فعال در حوزه نفت نداریم. عمدتاً دولت و شرکت های دولتی در این بخش حضور دارند.»

معادل ۶۵۰۰ میلیارد تومان را از صندوق توسعه ملی برداشت و بین مردم در یک ماه پول نقد توزیع کرد.

کارشناسان معتقد بودند که این رقم ۸۰ هزار تومانی آن هم در آستانه افزایش قیمت ها در ایام نوروز نمی تواند دردی از مردم دوا کند و در سوی دیگر موجب دست زدن به منابع و ذخایر نفتی شده است؛ آن هم در شرایطی که طبق آساننامه صندوق توسعه ملی حق چنین برداشتی وجود نداشت.

در نهایت برداشت دولت دهم از صندوق توسعه ملی به بهانه حمایت از اقشار جامعه، دولت را ۲۰۷ میلیارد دلار به صندوق توسعه ملی بدهکار کرد و قرار شد که از سال ۱۳۹۲ تا پایان سال ۱۳۹۴ سالانه دو درصد اضافه بر آنچه باید هر سال از منابع نفتی به حساب صندوق توسعه ملی واریز می شد، پرداخت شود تا بدهی دولت تسویه شود. با این حال آخرین اطلاعات از جریان تسویه بدهی دولت به صندوق توسعه ملی بابت عیدانه سال ۱۳۹۱ از آن حکایت دارد که دولت در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ بخشی از بدهی بابت عیدانه احمدی نژاد را پرداخت کرد ولی با توجه به شرایط سخت تامین درآمدهای

ارزی و کاهش قیمت نفت از سال ۱۳۹۴ که دولت سهم صندوق توسعه ملی را در پایین ترین حد خود (۲۰ درصد) پرداخت کرد، دیگر مانده بدهی عیدانه تسویه نشد و در حال حاضر از بدهی ۲۰۷ میلیارد دلاری حدود یک میلیارد دلار دیگر باقی مانده است.

اما در سوی دیگر اکنون دولت دوازدهم در شرایطی قرار گرفته که با توجه به اوضاع نه چندان مناسب اقتصادی ناچار به اجرای طرح بسته حمایتی از اقشار کم درآمد یا جبرانی شده است و آن طور که شریعتمداری- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی - اعلام کرده است، طرح در دو فاز کالایی و نقدی دنبال می شود؛ به این نحو که در گام اول ظرف این هفته تمام افراد و دهک های تحت پوشش نهادهای حمایتی در دستور کار قرار می گیرند و با جدول جدیدی که بر این اساس تعریف شده، هر خانوار یک نفره تا پنج نفره از رقمی بین ۱۰۰ هزار تا ۳۰۰ هزار تومان بهره مند می شوند.

این در شرایطی است که در سوی دیگر بحث هایی در رابطه با افزایش حقوق کارکنان نیز در برخی گروه ها وجود دارد که در مجموع می توان گفت بسته حمایتی دولت دوازدهم را کالایی و نقدی خواهد کرد.

بسته حمایت از اقشار کم درآمد در شرایطی تاز روز های آینده اجرایی می شود که میزان منابع مورد نیاز و این که محل همین آن کجاست، هنوز در ابهام قرار دارد. در عین حال که بیش از آن که این بسته ها اجرایی شود، مهم تر شاید آن است که دولت برنامه فعلی را چگونه می خواهد اجرایی کند تا کمترین آسیب را به همراه داشته و تجربه گذشته تکرار نشود و این که دولت بعد از اجرای بسته حمایتی چه برنامه بلندمدتی برای ترمیم وضعیت موجود معیشتی مردم در دستور کار دارد؟